

Composteertips.

Kies een compostsysteem dat bij de grootte van je tuin past.

Voor kleinere tuinen is een vat ideaal. Deze zijn verkrijgbaar in diverse maten. Kies zo mogelijk een dubbelwandig exemplaar, waar lucht voor een betere temperatuurregeling zorgt.

Voor een grotere tuin kunt u bakken maken van ongeveer 1m³, liefst twee of drie als er ruimte is. Dat is handig als je gaat omzetten.

Je kunt ze maken van planken, pallets enz. Een verwijderbare voorkant is handig. Een deksel of afdekzeil is nodig bij heel nat weer of wanneer de compost afrijpt of klaar is voor gebruik.

Geef je composthoop of bak een plaatsje in de zon of half-schaduw. Let wel op dat er voldoende ruimte is om te werken.

Een hoop bouw je op direct op de grond, een vat zet je op een vlakke ondergrond die goed doorlatend is, op enkele tegels die 5 cm uit elkaar liggen.

Wat mag er in?

- Plantenresten
- Grasmaaisel
- Houtafval, onbewerkt
- Zaagsel (weinig)
- Houtas (weinig, van onbewerkt hout)
- Eierschalen
- Theezakjes, koffiedrab
- Mest van koe, paard, konijn, kippen

Niet:

- Aarde, zand
- Zieke plantenresten
- Wortels van wortelonkruiden
- Onkruid met zaad
- Oud brood in geheel
- Gekookt keuken afval
- Vleesresten
- Poep van hond, kat

Maak uw tuin- en keukenresten fijn met mes, (heggen)schaar of kniptang.

Gebruik een hakselaar voor takken en twijgen, of knip deze in een krat fijn met de heggenschaar, maak afgevallen blad fijn met de grasmaaier

Verzamel in de herfst flink wat bladeren.

Zet naast de compostbak een kleiner bakje/emmer waarin u bruin materiaal verzamelt

Composteren in een vat

Meng keukenresten en groene tuinresten met gelijk volume 'bruin materiaal zoals takjes, bladeren, etc.

Meng de resten een beetje met de laag daaronder in de bak.

Prik wekelijks met de beluchtingsstok een aantal malen door de compost. U zorgt ervoor dat de hele inhoud 'luchtig' blijft.

Vermijd dikke lagen van dezelfde soort: meng deze eerst!

Veel materiaal tegelijk? Vat vol?

- Maak het vat leeg
- Meng de inhoud met nieuwe materiaal
- Vul het vat opnieuw
- Proces start opnieuw, inhoud slinkt
- Daarna gewoon verder gaan

Dek in de winter de compost af met bijv. een oud stuk tapijt

Prik in koude periode niet met de beluchtingsstok.

Oogst uw compost met regelmaat: ca. elke drie maanden.

Leg voor de opening van uw compostvat of bak een zeil zodat u de compost makkelijk kunt verzamelen!

Composteren in een bak

Ongeveer gelijke delen **groen** keuken- en tuinafval mengen met **bruin**, droog materiaal als fijn gemaakte stengels, takjes, droog blad.

Koude werkwijze, steeds aanvullen (als je er weinig tijd aan kunt besteden)

Verzamel het materiaal dat geschikt is.

Leg op de bodem een laag grof materiaal: dunne takjes, bloemstengels etc. Dit bevordert de luchtcirculatie.

Vul minimaal met 30 cm composteerbaar materiaal. Meng "groen" en "bruin".

Als de bak vol is, (dat gebeurt niet snel, want de inhoud slinkt) laat de bak met rust tot alles is verteerd, of haal de inhoud er uit. Als het onderste materiaal al mooi kruimelig en bruin is kun je het in je tuin gebruiken.

Meng de rest goed door elkaar en doe het terug in de bak.

Vul de bak weer aan als er materiaal beschikbaar is.

Dit omzetten kun je zo vaak doen als je wil. Hoe vaker, hoe meer warmte er ontstaat en hoe sneller het proces verloopt.

Hete werkwijze, in een keer de hoop op zetten

Verzamel zoveel composteerbaar materiaal dat je de bak in één keer kunt vullen.

Maak alle materiaal zo fijn mogelijk.

Meng te voren groen en bruin materiaal. Zorg ervoor dat er geen dikke pakken vochtig materiaal als grasmaaisel in komen. Dit houdt de hoop luchtig

Vul de bak helemaal. Giet er een beetje water over als het materiaal erg droog is.

De hoop wordt nu snel heet. Hou de temperatuur in de gaten, bv met een metalen staaf of compostthermometer. Voorzichtig, temperaturen tot $\pm 60^{\circ}\text{C}$ zijn mogelijk.

Wanneer de temperatuur terug loopt (of anders -wanneer u het zicht erop bent kwijt geraakt- na een of twee weken) *zet u de hoop om* door alle materiaal er uit te halen , te mengen en er weer in de bak te doen. Is het materiaal erg droog, doe er dan wat water bij. Is het te nat, voeg er dan wat droog blad bij.

Het vochtgehalte van compost kunt u controleren door een handje vol uit te knijpen. Komt er een druppeltje water uit, dan is het vochtgehalte goed.

Door het omzetten komt opnieuw zuurstof in het materiaal en warmt de compost opnieuw op.

Deze werkwijze kunt u regelmatig herhalen. De warmte-ontwikkeling wordt wel steeds minder. Het proces verloopt sneller naar mate u er meer werk in stopt.

De compost is klaar wanneer hij donker bruin en kruimelig is en ruikt naar bosgrond.

Laat de compost daarna een maand of twee uitrijpen. Liefst afgedekt, zodat hij niet te nat of te droog wordt en de voedingsstoffen uitspoelen.